

Koncepcje rachunkowości w ujęciu retrospektywnym i prospektywnym, ich przegląd i klasyfikacja

Iwona Kumor*

Streszczenie: *Cel* – Celem artykułu jest przeanalizowanie znanych w teorii i praktyce, wybranych koncepcji rachunkowości i wskazanie ich miejsca oraz roli w systemie informacyjnym rachunkowości, w ujęciu retrospektywnym i prospektywnym.

Metodologia badania – Analiza literatury przedmiotu i aktów prawnych, analiza porównawcza.

Wynik – Koncepcje w rachunkowości mogą mieć charakter retrospektywny lub prospektywny, zaś zachodzące zmiany w systemie rachunkowości nie pozostają bez wpływu na te koncepcje. Z kolei wybór określonej koncepcji ma wpływ na informacje pochodzące z systemu rachunkowości.

Słowa kluczowe: koncepcje rachunkowości, ujęcie retrospektywne i prospektywne, sprawozdanie finansowe

Wprowadzenie

Sporządzanie sprawozdań finansowych wymaga stosowania określonych zasad rachunkowości. Zasady te, a w istocie rachunkowość, dopuszczają pewną elastyczność w tworzeniu zestawień liczbowych, przy zachowaniu fundamentalnych koncepcji i założeń rachunkowości. Znajomość tych założeń jest niezwykle ważna, gdyż pozwala zrozumieć i wybrać te informacje, które są najbardziej istotne w podejmowaniu decyzji. Sprawozdania finansowe są zatem efektem przyjętych teoretycznych koncepcji rachunkowości, stanowiących podwaliny prawa rachunkowości.

Elementem nadrzędnym w strukturze teorii rachunkowości jest cel sprawozdań finansowych, który determinuje wszystkie pozostałe elementy. Z tego celu wywodzą się fundamentalne postulaty i koncepcje rachunkowości, w oparciu o które formułowane są podstawowe zasady rachunkowości, mające zastosowanie w praktyce rachunkowości (Walińska 2014: 513).

W literaturze przedmiotu nie ma jednolitej klasyfikacji koncepcji i podstawowych zasad rachunkowości. Rachunkowość bazuje na zasadach, założeniach oraz konwencjach określonych i wypracowanych przez pokolenia praktyków i naukę. Są one wspólne dla wszystkich podmiotów gospodarczych. Ze względu na ich rangę nazywa się je często fundamentalnymi.

* dr Iwona Kumor, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, ul. 1-go Maja 50, 40-228 Katowice, e-mail: iwona.kumor@ue.katowice.pl.

Autorzy podkreślają, że w literaturze istnieje spór jedynie co do nazwy: zasada, założenie, konwencja czy postulat.

Najczęściej wymienianymi w literaturze koncepcjami rachunkowości są: koncepcja prawdziwego i rzetelnego wizerunku finansowego podmiotu gospodarczego (*true & fair view*), koncepcja podmiotu gospodarczego, koncepcja periodyzacji, koncepcja jednostki pomiaru, koncepcja kontynuacji działania, koncepcja zachowania kapitału (Turyna 2008: 31–47; Walińska 2014: 514).

W artykule zaprezentowano wybrane koncepcje rachunkowości w ujęciu retrospektywnym i prospektywnym oraz ich miejsce w systemie rachunkowości.

1. Istota systemu rachunkowości

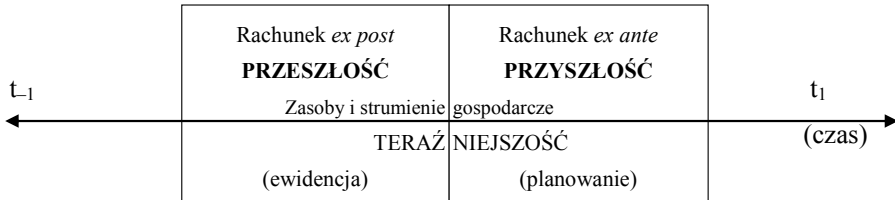
Rachunkowość jest uniwersalnym i elastycznym systemem informacyjno-kontrolnym odzwierciedlającym przebieg i rezultaty działalności jednostek gospodarczych (Micherda 2002: 13). Jako system informacyjny dostarcza informacji dla szerokiego grona odbiorców oraz dokonuje pomiaru rzeczywistości gospodarczej. Pomiar obejmuje zarówno dokonania podmiotu, jak i jego sytuację finansową. Podstawą tego pomiaru są różne wartości: historyczna, godziwa czy rynkowa (Walińska 2014: 510–511). Rachunkowość jako system informacyjno-kontrolny powinna prezentować w sposób rzetelny i uczciwy sytuację finansową i dokonania jednostki gospodarczej, wiernie i zgodnie z prawdą oraz z koncepcją wiernego i rzetelnego obrazu (*true and fair view*) odzwierciedlać rzeczywistość gospodarczą (Turyna 2008: 31).

System informacyjny rachunkowości ulegał zmianom polegającym na poszerzeniu zakresu funkcjonalnego i informacyjnego rachunkowości tworząc dwa podejścia do systemu rachunkowości: tradycyjne i współczesne. Tradycyjne podejście do rachunkowości prezentuje K. Sawicki, definiując rachunkowość jako całkowity i zwarty system gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących majątku jednostki gospodarczej i jej działalności oraz prezentacji informacji ekonomiczno-finansowych (*Rachunkowość...* 2004: 14). Zmiany w systemie zarządzania wywarły wpływ na rachunkowość, w której tradycyjne funkcje sprawozdawcze i kontrolne zostały wzbogacone o funkcje analityczne, planistyczne i decyzyjne. Współczesna rachunkowość, obok tradycyjnych, ma za zadanie dostarczenie informacji, które będą przydatne do podejmowania decyzji.

Zdaniem M. Gmytrasiewicz (za: Łazarowicz 2012) obecnie można zaobserwować, że tradycyjna rachunkowość retrospektywna – oparta na koszcie historycznym – żywiłowo przekształca się w rachunkowość prospektywną, opartą na wartości godziwej i szacowaniu oczekiwanych procesów ekonomicznych.

W. Brzezina również zdefiniował rachunkowość jako szczególny system informacyjny organizacji gospodarczych o charakterze retro- i prospektywnym, który posiada własny algorytm ustalania i analizy wyniku finansowego w danym okresie oraz kondycji finansowej w ściśle określonym momencie czasowym (Brzezina 1999: 334).

Zakres ujęcia rachunkowości jako systemu retro- i prospektywnego zaprezentowano na rysunku 1.

Rysunek 1. Rachunkowość jako system retro- i prospektywny

Źródło: Brzezina (1998): 19.

Podobne podejście do systemu rachunkowości prezentuje J. Turyna, według którego rachunkowość we współczesnym przedsiębiorstwie jest przede wszystkim systemem informacyjnym, w którym zasadniczą rolę odgrywa informacja ekonomiczna (w szerszym kontekście) lub informacja finansowa (w węższym kontekście) oraz którego podstawowym przeznaczeniem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych użytkowników (Turyna 1997: 63). Podobne podejście do systemu rachunkowości prezentują również inni autorzy. Z definicji tych wynika, że współczesna rachunkowość odzwierciedla zdarzenia zachodzące zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz przedsiębiorstwa, w ujęciu retro- i prospektywnym, zaś informacje generowane przez rachunkowość są wykorzystywane w analizie, kontroli, planowaniu i ocenie działalności przedsiębiorstwa, które to powiązania mają służyć podejmowaniu decyzji zarządczych.

Rachunkowość zajmuje się przeszłością przedsiębiorstwa, skupiając się na opisie i ewidencji, jednak rejestrując zdarzenia przeszłe może stać się instrumentem zarządzania umożliwiającym na podstawie danych z przeszłości podejmowanie decyzji przyszłościowych przy wykorzystaniu nowoczesnych metod analityczno-kontrolnych (Wrona 2006: 128–129).

Celem nadrzędnym rachunkowości jest dostarczenie spójnego zbioru logicznych zasad, które kształtują ogólne ramy odniesienia dla oceny i formułowania prawidłowych rozwiązań praktycznych. Ponadto objaśnia ona istniejące rozwiązania praktyczne w celu lepszego ich poznania. Wszelkie działania związane z funkcjonowaniem rachunkowości powinny skupiać uwagę na tworzeniu i dostarczeniu prawdziwego i rzetelnego obrazu o sytuacji majątkowej i finansowej jednostki gospodarczej (Łazarowicz 2012: 125).

2. Koncepcje rachunkowości

W definicjach teorii rachunkowości, obok celu sprawozdań finansowych, jako istotny element wymieniane są postulaty i koncepcje rachunkowości. Postulaty rachunkowości są definiowane jako aksjomaty, odzwierciedlające otoczenie rachunkowości, np. ekonomiczne

czy prawne. Konceptje teoretyczne definiowane są jako stwierdzenia ogólnie akceptowalne, zgodne z celami sprawozdań finansowych, odzwierciedlające charakter podmiotu rachunkowości działającego w wolnej gospodarce charakteryzującej się prywatnymi stosunkami własności. W oparciu o postulaty i konceptje rachunkowości formułowane są zasady i techniki rachunkowości (Walińska 2014: 513–514; Bek-Gaik 2013: 46).

Rachunkowość jako system informacyjny posługuje się różnymi konceptjami wykorzystując je dla własnych potrzeb. Efektem przyjętych teoretycznych konceptji rachunkowości są sprawozdania finansowe. Do podstawowych konceptji współczesnej rachunkowości zalicza się: konceptję prawdziwego i rzetelnego wizerunku finansowego jednostki, konceptję podmiotu gospodarczego, konceptję periodyzacji, kontynuacji działania i konceptję zachowania kapitału.

Konceptja wiernego i rzetelnego obrazu jest definiowana w literaturze w ujęciu szerokim i wąskim. W wąskim ujęciu jest jedną z zasad rachunkowości i oznacza właściwe odzwierciedlenie sytuacji finansowej i dokonań jednostki w sprawozdaniu finansowym. W szerokim ujęciu konceptja ta stanowi punkt odniesienia do całej struktury danych rachunkowości, niezależnie od przyjętych w danym kraju systemów legislacyjnych, stosunków politycznych i ekonomicznych (Matuszak 2013: 67). Konceptja wiernego i rzetelnego obrazu wskazuje, na co powinien być kładziony główny nacisk przy pomiarze i opisie działalności gospodarczej podmiotów, ale nie określa, co to znaczy „wierny i rzetelny obraz podmiotu” oraz jakie zasady zapewniłyby stworzenie takiego obrazu. Konceptja ta jest elastyczna i ma dynamiczny charakter, co przejawia się w zmianach i udoskonaleniach różnych zasad przyczyniających się do dostarczania jak najbardziej wiarygodnych, w danym okresie, informacji o działalności podmiotów gospodarczych (Łazarowicz 2012: 125). Konceptja wiernego i rzetelnego obrazu ma odgrywać rolę antidotum na niedoskonałości norm rachunkowości, w konfrontacji z różnorodnością i nieprzewidywalnością zagadnień, które rachunkowość musi rozpatrywać. Z drugiej strony pozwala na pewną swobodę interpretacyjną w rachunkowości (Łazarowicz 2012: 126; Matuszak 2013: 68).

Obecne zmiany w rachunkowości nie pozostają też bez wpływu na konceptję wiernego i rzetelnego obrazu. Wysuwanie we współczesnej rachunkowości na pierwszy plan użyteczności informacji księgowych przy podejmowaniu decyzji i stawianie im określonych wymagań jakościowych (obok informacji retrospektywnych – informacje prospektywne; wycena w wartości godziwej, która często opiera się na szacunkach) sprawia, że odbywa się to częściowo kosztem wiarygodności tych informacji. Proces ten nie może jednak doprowadzić do marginalizacji konceptji wiernego i rzetelnego obrazu, ponieważ jednym z podstawowych atrybutów przydatności informacji jest ich wiarygodność.

Konceptje zachowania kapitału określają formę polityki organizacji gospodarczych, wskazując na taki sposób gospodarowania, który pozwoli na utrzymanie stałego poziomu kapitału własnego. Konceptje zachowania kapitału wyrażają sposób, w jaki jednostki gospodarcze definiują posiadany przez siebie kapitał własny, który starają się zachować.

Wybór koncepcji zachowania kapitału oznacza wybór metody modyfikacji wielkości kapitału na koniec okresu poprzez wypracowany w okresie wynik finansowy (Turyna 2011: 46).

W założeniach koncepcyjnych § 4.59 standardów międzynarodowych wymieniona została finansowa koncepcja zachowania kapitału, występująca w dwóch wariantach: nominalnym i realnym oraz koncepcja rzeczowa zachowania kapitału. W nominalnej koncepcji zachowania kapitału zysk odzwierciedla przyrost nominalnego kapitału pieniężnego w danym okresie. Jest to koncepcja zachowania ogólnej siły nabywczej kapitału oparta na koszcie historycznym i stałej sile nabywczej pieniądza. Zgodnie z tą koncepcją do zysków zalicza się wzrost cen aktywów posiadanych przez jednostkę w danym okresie. Zyski te mogą zostać ujęte po zbyciu aktywów w transakcji wymiany. Jeżeli finansowa koncepcja zachowania kapitału definiowana jest w kategoriach jednostek o stałej sile nabywczej, zysk stanowi wzrost zainwestowanej siły nabywczej w danym okresie (MSSF 2011: A56). W stabilnych warunkach gospodarczych i przy stałej wartości pieniądza koncepcja zachowania kapitału nominalnego spełnia zadanie rzetelnego odzwierciedlenia stanu i zmian wartości majątku firmy (Turyna 2011: 48).

Koncepcja zachowania kapitału realnego to podejście zorientowane na określenie wartości majątku za pomocą indeksu zmian ogólnego poziomu cen. W tej koncepcji majątek firmy jest wyceniany w wysokości historycznych cen nabycia lub kosztów wytworzenia. Wartości te są mnożone przez indeks zmian ogólnego poziomu cen i w ten sposób aktualizowane do bieżących warunków i porównywane z wielkościami rzeczywiście występującymi w momencie dokonywania wyceny. W tej koncepcji wartość kapitału zostaje odtworzona, jeżeli jego wartość z początku okresu, zwiększona o indeks ogólnego wzrostu cen, jest równa wartości na koniec okresu.

Według rzeczoney koncepcji za kapitał uważa się zdolności produkcyjne jednostki, wyrażone na przykład ilością wytworzonych dóbr (MSSF 2011: A55). Kapitał zostaje zachowany, jeżeli podmiot gospodarczy jest w stanie zastąpić swoje aktywa aktywami tego samego typu lub jeżeli jest w stanie utrzymać moce produkcyjne w celu wytwarzania stałej ilości dóbr lub usług.

Koncepcja kontynuacji działania zakłada, że jednostka gospodarcza jest traktowana jako działająca nieograniczenie w czasie, a więc będzie w stanie, w dającej się przewidzieć przyszłości, kontynuować działalność w niezmiennym istotnie zakresie (art. 5 ust. 2 Ustawy o rachunkowości; założenia koncepcyjne MSR1 2011: A44, A417). Realizacja tej zasady związana jest z wyceną składników majątkowych. W przypadku kontynuacji działalności, jednostka nie zmienia przyjętych zasad wyceny, umożliwiając porównywanie w czasie danych pochodzących ze sprawozdań finansowych. Gdy założenie kontynuacji działalności nie jest zasadne, wycena aktywów następuje po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, z zachowaniem zasady ostrożności, pomniejszych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, a wycena pasywów w wysokości realnie określonych sum do zapłaty (art. 29 ust. 1 UoR; Strojek-Filus 2013 :114).

Według koncepcji podmiotu, każda jednostka jest wyodrębniona, oddzielona od właścicieli i innych podmiotów. Każdy podmiot jest zatem uznawany przez rachunkowość jako jednostka generująca przychody, ponosząca koszty, posiadająca aktywa i odpowiedzialna za swoje zobowiązania. Koncepcja ta definiuje obszar zainteresowania rachunkowości i ogranicza liczbę transakcji i zdarzeń, które muszą być włączone do sprawozdań finansowych. Koncepcja podmiotu wymaga określenia teorii podmiotu gospodarczego, wśród których można wymienić teorię własnościową, podmiotową, funduszową czy przedsiębiorstwa (Turyńska 2008: 34; Walińska, Michałak 2010: 86).

Teoria własnościowa bazuje na podstawowym równaniu rachunkowości:

$$\text{aktywa} - \text{zobowiązania} = \text{kapitał własny},$$

gdzie zakłada się, że aktywa należą do właściciela, a zobowiązania są jego obowiązkami. Własność w tej teorii jest traktowana jako wartość netto podmiotu gospodarczego. Przychody traktowane są jako zwiększenia wartości własności, a koszty jako zmniejszenia. Zysk netto stanowi nadwyżkę przychodów nad kosztami, należy do właścicieli i reprezentuje wzrost ich majątku. Zysk w tej teorii zwiększa kapitał własny, a wypłacone dywidendy go zmniejszają. Do kosztów zalicza się oprocentowanie długu i podatki dochodowe.

Teoria podmiotowa wyodrębnia przedsiębiorstwo jako odrębny podmiot, niezależny od właścicieli i założycieli. Teoria ta opiera się na równaniu:

$$\text{aktywa} = \text{zobowiązania} + \text{kapitał własny}.$$

Zobowiązania są w tej teorii określonymi obowiązkami firmy, a aktywa reprezentują prawa firmy do otrzymania określonych dóbr i usług lub innych korzyści. Wycena aktywów powinna odzwierciedlać pomiar korzyści ekonomicznych, jakie ma otrzymać przedsiębiorstwo. Zysk netto przedstawia wynikową zmianę w pozycji kapitałów własnych po odliczeniu wszystkich innych roszczeń (np. wypłacone dywidendy). Odsetki od zobowiązań są uznawane za element podziału zysku przedsiębiorstwa. Wszelkie formy płatności dla właścicieli kapitałów własnych i obcych należy traktować jako alokację zysku przedsiębiorstwa.

Teoria funduszowa odrzuca osobisty związek między właścicielem a podmiotem gospodarczym oraz nadanie osobowości firmie. Teoria ta jako podmiot rachunkowości wprowadza jednostkę operacyjną, ukierunkowaną na konkretne działania. Opiera się na równaniu:

$$\text{aktywa} = \text{ograniczenia dotyczące aktywów},$$

przy czym aktywa reprezentują spodziewane świadczenia dla funduszu lub jednostki operacyjnej, a zobowiązania to ograniczenia odnoszące się do aktywów funduszu. Zainwestowany kapitał reprezentuje prawne lub finansowe ograniczenia użycia aktywów i zostaje nienaruszony do osiągnięcia założonego celu działania jednostki operacyjnej. Podział zysków netto wiąże się również z ograniczeniami narzuconymi przez zarząd, wierzycieli i dostawców lub wymogi prawne.

W teorii przedsiębiorstwa spółka kapitałowa jest instytucją społeczną, która ma przynosić zyski zainteresowanym grupom osób: akcjonariuszom, wierzycielom, pracownikom, klientom czy agendom rządowym. Przyjęta przez tę teorię koncepcja zysku bazuje na koncepcji wartości dodanej, która jest rozumiana jako rynkowa wartość dóbr i usług wytworzonych przez firmę, pomniejszona o wartość dóbr i usług nabytych w transakcjach z innymi firmami (Hendriksen, Breda 2002: 759–765).

W celu oceny działalności podmiotu gospodarczego, jego dokonań czy pozycji finansowej, mimo postulatów kontynuacji działania podmiotu, konieczny jest sztuczny podział jego czasu działania na okresy. Wynika to z koncepcji periodyzacji. Długość tego okresu określają standardy rachunkowości. Według MSR1 jednostka prezentuje pełne sprawozdanie finansowe przynajmniej raz do roku, przy czym okres ten może być dłuższy bądź krótszy przy dokonaniu dodatkowych ujawnień w tym zakresie (MSSF 2011: A419). Do koncepcji periodyzacji odnosi się też ustawa o rachunkowości, definiując pojęcie okresu sprawozdawczego i roku obrotowego. Okres sprawozdawczy to okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą lub inne sprawozdania sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych (art. 3 ust. 1 pkt 8 UoR). Rok obrotowy z kolei to rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych (art. 3 ust. 1 pkt 9 UoR).

Uwagi końcowe

Rachunkowość jako nauka wypracowuje koncepcje teoretyczne, które są podstawą kształtowania systemu rachunkowości. Rachunkowość jako system informacyjny dostarcza informacji szerokiemu gronu użytkowników oraz dokonuje pomiaru dokonań jednostki i jej sytuacji finansowej. System ten jest uniwersalny i elastyczny, przez co podlega ciągłemu rozwojowi, dostosowując się do potrzeb jednostek gospodarujących w zmieniającym się otoczeniu i do potrzeb odbiorców powstającej informacji w postaci sprawozdań finansowych.

Przedstawione w artykule rozważania pozwalają stwierdzić, że:

- system rachunkowości podlega ciągłym zmianom,
- zmiany w systemie rachunkowości wynikają ze zmian zachodzących w gospodarce rynkowej oraz są efektem zmian oczekiwań informacyjnych odbiorców tych informacji,
- zmieniający się system rachunkowości jest źródłem informacji finansowych zarówno retrospektywnych, jak i prospektywnych,
- podstawą kształtowania systemu rachunkowości są określone koncepcje teoretyczne.

Literatura

- Bąk M. (2013), *Wybrane problemy rachunkowości – jej status naukowy i obszary badawcze*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” t. 71 (127), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Bek-Gaik B. (2013), *Sprawozdawczy wymiar rachunku wyników w warunkach globalnego rynku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Brzezina W. (1999), *Wieloaspektowy charakter rachunkowości*, w: *Rachunkowość zarządcza, teoria i praktyka*, materiały konferencyjne, Szczecin.
- Hendriksen E.A., Breda M.F. (2002), *Teoria rachunkowości*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Łazarowicz E. (2012), *Metodologia systemu rachunkowości – kierunki zmian*, *Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów*, Zeszyt Naukowy nr 119.
- Matuszak Ł. (2013), *Wycena składników sprawozdania finansowego w realizacji koncepcji true and fair view – teoria i regulacje*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” t. 74 (130), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Micherda B. (2002), *Podstawy rachunkowości*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków.
- MSSR/MSRI (2011), *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej/Międzynarodowe Standardy Rachunkowości*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Rachunkowość finansowa* (2004), red. K. Sawicki, PWE, Warszawa.
- Strojek-Filus M. (2013), *Qualitative Characteristics of Financial Information Presented in Financial Statements according to IFSR/IAS versus the Information Function – Contribution to the Discussion*, „Journal of Interdisciplinary Research AD ALTA” vol. 3, iss. 1.
- Turyńska J. (1997), *System informacyjny rachunkowości w podejmowaniu decyzji zarządczych*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Turyńska J. (2008), *Rachunkowość finansowa*, C.H. Beck, Warszawa.
- Turyńska J. (2011), *Pomiar wyniku finansowego a koncepcje zachowania kapitału w świetle standardów rachunkowości*, w: *Finansowe uwarunkowania rozwoju organizacji gospodarczych*, red. W. Szczęsny, J. Turyńska, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Walińska E. (2014), *Rachunkowość jako nauka – jej współdziałanie z dyscypliną finanse*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego* nr 803, „Finanse, Rynki finansowe, Ubezpieczenia” nr 66.
- Walińska E., Michalak M. (2010), *Założenia fundamentalne i nadrzędne zasady rachunkowości*, w: *Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa*, red. E. Walińska, Wolters Kluwer business, Warszawa.
- Wrona B. (2006), *Istota, funkcje i nadrzędne zasady rachunkowości w gospodarce rynkowej*, *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Bochni* nr 4, Bochnia.
- Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r., Dz.U. 2013, poz. 330 z późn. zm.

ACCOUNTING CONCEPTS RETROSPECTIVELY AND PROSPECTIVELY THEIR REVIEW AND CLASSIFICATION

Abstract: *Purpose* – The purpose of this article is the analysis of theoretical and practical accounting concepts and indicating their role and place in the accounting information system in retrospective and prospective view.

Design/methodology/approach – The paper used a method of study of literature, acts and comparative analysis.

Findings – The concepts in accounting are retrospective and prospective. Changes in the accounting system have an influence on accounting concepts. The choice of the accounting concepts influence on the information derived from accounting system.

Keywords: accounting concepts; financial statement, retrospective and prospective view

Cytowanie

- Kumor I. (2015), *Koncepcje rachunkowości w ujęciu retrospektywnym i prospektywnym, ich przegląd i klasyfikacja*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego* nr 855, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 74, t. 2, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 127–134; www.wneiz.pl/frfu.